

తోక

తిరు!

* రచన: శ్రీ తవ్వ రామరాజ్యం *

అంతవరకూ తనకు చేరువనే వున్న రైల్వే స్టేషన్ కి కాబీడ్చుకుంటూ వెళ్ళాడు పరంధామయ్య. గలు గలు స్లాట్ ఫారంపైకి పోయి బుకింగ్ కాంటర్ వద్ద టికెట్ కోసం క్యూలో నిలబడ్డాడు. తనకు ముందునున్న అయిదారు వ్యక్తులను తోసుకుంటూ ముందుకుపోయి మద్రాసుకు ఓ థర్డ్ క్లాస్ టిక్కెట్టు తీసుకుని చక్కా జేబులో వేసుకున్నాడు. తీగా బండికోసం స్లాట్ ఫారం మీద పచార్లు చేస్తూంటే 'బండి అరగంట లేటని' ఎవరో యిద్దరు వ్యక్తులు మాట్లాడుకుంటున్నారు. 'చచ్చానా దేవుడా' అంటూ ఓమూల బెంచీబల్లమీద చతికిలబడ్డాడు పరంధామయ్య. 'ఆ! తాజా, జిలేబీ అంటూ యిద్దరు కుర్రవాళ్ళు కేక వేస్తున్నారు. ఇవేమీ తనకవసరం లేదంటూ ఆలోచనల్లో మునిగి పోయాడు.

మద్రాసు పోయే మెయిల్ రానేవచ్చింది. గబగబ పరుగెత్తి ఓ కంపార్ట్ మెంట్ లో జొరబడ్డాడు. ఇంతలో గార్డు పచ్చ జెండా చూపించాడు. ఇంతమంది జనాన్ని మొయ్యలేను మొర్రో అంటూ మెయిల్ బరువుగా కదిలింది. కంపార్ట్ మెంట్ లో ఎక్కడా కాలీలేక ఒక పూస పట్టుకుని నిలబడ్డాడు పరంధామయ్య. తనకు ముందునున్న స్టీల్స్ ఎవరో యిద్దరు అరవంవాళ్ళు మాట్లాడుకుంటున్నారు. మెయిల్ ధన్ ధన్ మంటూ వేగంగా పరుగెడుతున్నది. ప్రక్కలనున్న చెట్లన్నీ వెనక్కు పరుగెడుతున్నవి. పరంధామయ్య అటు యిటూ చూసి ఇంతకీ మెయిల్ పరుగెడుతుందా, చెట్లు పరుగెడుతున్నాయా, అని ఆలోచనల్లో పడిపోయాడు. సడన్ గా మెయిల్ ఆగిపోయింది. పరంధామయ్య ఆలోచనలకు

అంతరాయం కలిగింది. ఏవో స్టేషన్ వచ్చిందనుకుని కిటికీ దగ్గరికివచ్చి చూచాడు, ఏదీ స్లాట్ ఫారం కన్పించలేదు. కాని చాలామంది దిగిపోతున్నారు. విశేష మేమిటని అడగ్గా, ఎవరో చెన్ లాగేరట. అందుచేత డ్రయివరు సడన్ గా బ్రేకు వేసాడు. ప్రమాదం జరిగిందేమో అంటే అదేమీ లేదన్నారు. మరింతమంది దిగిపోతున్నారందుకా అంటే దిగిపోయిన ఒక పెద్ద మనిషి చెప్పాడు 'అనకాపల్లి స్టేషన్ యింకా ఫర్లాంగు దూరంవుంది. ఈరోజు అనకాపల్లిలో నూకాలమ్మ బాతర గొప్పగా జరుగుతుంది. వీరంతా టిక్కెట్ బేకుండా ప్రయాణం చేస్తున్నారు. స్టేషన్లో దిగితే టిక్కెట్ కలెక్టర్ పట్టుకుంటాడని వారలా తప్పకుంటున్నారు' అన్నాడు. 'ఇదేంట్రా బాబూ! తల్లికి సీరియస్ గా వుందని అరగంటుగా పోవాలనుకుంటే మధ్యలో ఈ ఆటంకం వచ్చిందరా' అంటూ రైల్వేవారిని తిట్టుకున్నాడు. అరగంటయింది కాని బండి యింకా కదలేదు. తనలాగే ఒక అరవాయనకూడా బండి ఆగినందుకు ఏవోవో తిట్టుకుంటున్నాడు. వారితో యింకా అయిదుగురు వాదనకు దిగారు. ఇలా క్కాదంటూ నారంతా డ్రయివరు దగ్గరకు వెళ్ళి ఫూరావ్ చేసారు. బండి కదిలింది. ముందరికన్న వేగంగా పోతుంది. బండి, 'మధ్యలో టైమ్ వేస్ట్ అయిందనేమో యింత జోరుగా పోతుంది' అన్నాడొకాయన. 'ఆ! ఏడ్చిందిలే, వధవ బళ్ళు! ఒక్కటికూడా సరిగ్గా వేళకు రావడం పోవడం వుండదు కదా' అంటూ తిట్టుకున్నాడు వేరొకాయన. ఇవేమీ తనను కాదంటూ మెయిల్ యింకా జోరుగా పోతుంది. ఆగవలసినచోట్ల ఆగి చెట్లను వెనక్కు త్రోసుకుంటూ తిరిగి మద్రాసు స్టేషన్లో ఆగింది మెయిలు. పరంధామయ్య తనతో తెచ్చుకున్న ఒక సంచితో దిగబోతూంటే మొఖం తిరిగి స్లాట్ ఫారం ప్రక్కని పడిపోయాడు. ఎవరో సోడా తెచ్చి మొఖానికి కొట్టి కొంత గొంతుకలో పోసారు. మెల్లగా లేరుకుని అటు యిటు చూశాడు తన సంచితోసం. కానిఎక్కడా కన్పించలేదు దూరపు ప్రయాణం చేసాడేమో బాగా అలసి పోయాడు. అందులోను థర్డ్ క్లాస్ కంపార్ట్ మెంట్. పూపరాడ నివ్వదు. నరకం అంటే యిదేనేమో అనుకుంటూ చిన్నప్పుడు తన మేసారు ఒరేయ్, నరకం ఎక్కడుంటుందిరా అంటే తనకు తెలియదన్నాడు. 'ఇంకెక్కడా! మనరెలు బళ్ళు లేవూ! ముఖ్యంగా థర్డ్ క్లాస్ కంపార్ట్ మెంట్స్ లో

నరకం కావాలంటే దొరుకుతుంది' అన్న ఆయనమాటలు తలుచుకుని చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు. టిక్కెట్ టి. సి. మొఖానిక్కొట్టేసి స్టేషన్ బయటకొచ్చాడు.

'బాబూ! రికా కావాలనుకుంటాను' ఎవరో రికావాడడిగాడు.

'ఇంకా అనుకోవడమేమిటయ్యా! ఎముక విరిగి నడవలేక చస్తూంటేనూ' అంటూ రికాలో కూర్చుని 'పద పోనీయ్' అన్నాడు.

'ఎక్కడకు బాబూ?'

'నా కార్టోకి'

'అయ్యా! ఎముక విరిగినంత పనికి కార్టోకి పోవాలా? తిన్నగా ఏట్లోకి పోతే చల్లగా వుంటుంది' అన్నాడు.

'ఏడ్చావ్లే! తిన్నగా సాకార్ పేటకు పోనీయ్, అన్నాడు పరంధామయ్య.

రికావాడు సిగరేట్ ముట్టి చి జోరుగా త్రొక్కుకుంటూ పోతున్నాడు. ప్రక్కలనుండి చల్లగాలివీస్తూంది, పరంధామయ్య ముఖాకి పట్టిన చెమటంతా బాగా ఆరిపోయింది. రైలు కంపార్ట్ మెంట్ కన్నా రికాయే హాయిగా వుండనిపించింది తనకు. రికావాడు ఏదో పాట మొదలెట్టాడు. దానితో పరంధామయ్య మరీ వుత్సాహంగా వున్నాడు కొన్ని నిమిషాలక్రితం నరకం అనుభవించిన తను యిప్పుడు స్వర్గం అనుభవిస్తున్నాడు. రికావాడు మధ్య మధ్య బెల్ కొట్టుకుంటూ మరోపాట ప్రారంభించాడు.

'ఇదుగో అబ్బాయ్! చాలా జోరుగా పోనిస్తున్నావ్! ఎన్నాళ్లబట్టి త్రొక్కుకున్నావు?' పరంధామయ్య ప్రారంభించాడు.

'అయిదేళ్లనుండి'

'అనుభవజుడివ్!'

'ఏమిటో బాబూ! ఈ పని చెయ్యడానికి చాలా సిగ్గుగా నుంది'

'ఏం? ఎందుకని? కష్టపడి పనిచేసుకోవటం మన విధికాదా?'

'అదికాదు బాబయ్యా! నేనూ మీలాంటి చదువుకున్నావాణ్ణి. అందుచేత ఈ పని చెయ్యడానికి చాలా సిగ్గుగా నుంది.'

'అలాగా! ఏం చదివావ్?'

'పి. యు, సి పాసయను బాబయ్యా'

'మరి ఉద్యోగానికి ప్రయత్నంచేయలేక పోయావా?'

'చేస్తూనే వున్నానండీ! ఈ అయిదేళ్లనుండి ఉద్యోగం కొసం వెళ్ళనివూరు, అడగని చోటులేదు. ఏ ఆఫీసులో చూసినా నేను పెట్టుకున్న అప్లికేషన్లు అవీ కనపడ్తాయి. కాని మాలాంటి పేదవాళ్ళను కనికరించి ఉద్యోగమిచ్చే మహానుభావుడు లేడు, కూడు గుడ్డాలేక చచ్చిపోతున్నా మాలాంటి వాడిపై జాలి, కనికరం వుండదు ఆ మహానుభావులకి. అంతా లంచాల మయం. తను సంపాదిస్తున్న జీతపురాళ్ళుగాక ఆదనంగా సంపాదించేది అదే లంచం. ఎదుటి వాడెలా పోతే మనకేం అనే కిరాతక స్వార్థజీవులువారు. వారినేంచేసినా పాపంలేదు' అంటూ వూగి పోయాడు రికావాడు.

'ఇదిగో! అబ్బాయ్! అలా ఉండేకపడకు. ఎవరి కర్మ వారిది. వారినలా నిందిస్తే ఏం లాంఛం? వారు కూడా ఉద్యోగం చేస్తున్నారన్నమాటేగాని గవర్న మెంట్ వారిచ్చే జీతాలు చాలక చాలా యిబ్బందులకు గురై గత్యంతరం లేక చివరకు లంచాలు తీసుకుంటున్నారు ప్రభుత్వానికి వీరు చేస్తున్న పని తెలియదా అంటే తెల్సు. అయినా వారేం చేస్తారు? పట్టుబడితే అరెస్ట్ చేస్తారు. లేకపోతే లేదు. అయినా వారెక్కడ ఎప్పుడు లంచం తీసుకుంటున్నారో ప్రభుత్వానికేం తెల్సు? ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవరికీ తెలియదు కదా?'

'అయితే నేనింతవరకు కష్టపడి చదివి పాసయినందుకు నాకు దక్కే ఫలితం మివేనా? నిరుద్యోగిగా వుండి జీవితాంతం ఈ రికా తొక్కి జీవించవలసిందేనా? నాతల్లి నామీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకుంది. మా నాన్న ఎప్పుడో పోయారు. ఉన్నది యిద్దరు చెల్లెలు, నేను. మా అమ్మ, మా నాన్న మిగిల్చిన అయిదేకరాలభూమిని అమ్మి నన్ను చదివించింది. ఇ - తన తాళిబొట్టు కరిగించి ఇంత వరకు నన్నూ, మా యిద్దరు చెల్లెల్నీ పోషిస్తూవచ్చింది. ఇప్పుడామె ఆరోగ్యం బాగులేదు. ఆమె ఆశలన్నీ నా మీదే వున్నవి. ఆమె ఋణం ఎలా తీర్చుకుంటానో...'

'అబ్బాయ్, బాధపడకు, నేను నీకు ఉద్యోగం యిప్పిస్తాను'

'మీరా? నాకా?'

'అవును! మా బావమరిది యిక్కడ కలెక్ట రాఫీసులో'

పజ్జేస్తున్నాడు. వాడితో చెప్పి ఉద్యోగం యిప్పిస్తాను.'

రికావాడి ముఖం వికసించింది. ఆనందంలో బెల్ కొట్టుకుంటూ రికాను యింకా జోరుగా పోనిస్తున్నాడు. మధ్యలో 'ఆపబ్బాంధవుడిలా ఆదుకుంటున్నారు. మీ బుణం ఎలా తీర్చుకుంటానో' అన్నాడు.

'తర్వాత పొగుడుదువుకాని, ముందు నాదారిచూడు' అన్నాడు పరంధామయ్య.

'సాకార్ పేట రానేవచ్చింది. మీ ఇంటికిదిగ బెట్టడం నాదేకదా బాధ్యత. ఒక చిన్న విషయం!'

'అంత ముఖ్యమా?'

'అవును'

'అయితే అడుగు!'

'ఈ చరాచర ప్రపంచంలో బ్రతుకు శాశ్వతం; భోగ

శాశ్వతం. అటువంటప్పుడు ఈ భారతా వనిలో వినోద విహారాలంటూ కళ్లు, జాలూ స్థాపించి వాటికి ఎంతో ధనవ్యయం చేస్తున్న ఈ పాలక వర్గం దానితో నిరుద్యోగులకు బ్రతుకు తేరువు కల్పించ కూడదా? ఏమంటారు?'

'అవును బాబూ! నీ వన్నట్టు రైలే. కాని మన లాంటి పేదవారిపై గౌరవముంటేగా మన సూచనలు పోటించటానికి. దేశంలో ఏ పని చేయాలన్నా తమ అధికారం చెలాయింపు. అంతే కాని ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజాభిప్రాయం అవసరంలేదు. అందరూ పదవులకోసం ప్రాకులాడేవారే. స్వాతంత్ర్యంవచ్చి యిన్నేళ్ళయింది. కాని ఓటిచ్చి ఎన్నుకునే యీ మానవుడికి స్వాతంత్ర్యం లేకుండా పోయింది. ఎవరికి వారే యమునా తీరే అన్నట్లు వ్యవహరిస్తుంది ప్రభుత్వం.'

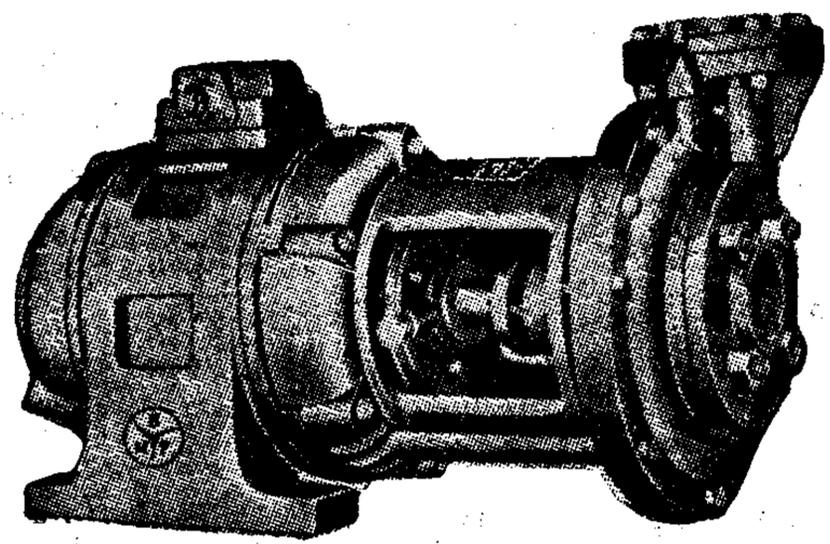

'శ్రీ బాల సు బ్రహ్మణ్యం' = సంపులు - మోటార్లు =

శ్రేష్ఠమైన లోహాలకో, పవిత్రనంలో అనుభవంగల నిపుణులచే తయారుచేస్తున్నాము.

: విశేషాంశాలు :

- * స్వల్ప విద్యుచ్ఛక్తితో అధికంగా మంచి సీళ్ళు.
- * ఎక్కువకాలం మన్నికకు నమ్మకమైనవి.
- * నిశ్శబ్దంగా పరుగు.
- * శ్రేష్ఠమైన తయారీ.
- * ఖర్చులో తక్కువ.

తయారుచేయువారు :—

బాల సు బ్రహ్మణ్య ఫౌండరీ
పటేల్ రోడ్ (Phone No 24313) కొయంబత్తూరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏజెంట్లు :—

అసోషియేటెడ్ ట్రేడర్స్ (దక్కన్) నెం :- 8570/2 రాష్ట్రపతి రోడ్, సికింద్రాబాద్ (ఎ. పి.)

‘అవును బాబయ్యా! అలాగే అనిపిస్తుంది’

‘చూడు బాబు! ఎక్కడే పనిచేసినా న్యాయంకావా అంటారు పెద్దలు. అది రైతే, కాదనను. కాని యిలా నిస్వార్థంతో నీతికి నిజాయితీకి నిలబడే యీ మానవునికి కొన్ని దుష్టశక్తులు ఎదురొస్తున్నవి. ఇలా అయితే ఆ మానవుడు భావితరంలో పురోగమించే జట్టు?’

‘ఈ రోజుల్లో నిస్వార్థంతో జీవించే వారెవరున్నారు బాబయ్యా! అంతా స్వార్థమేగా!’

‘అలా అను ఒప్పుకుంటాను. కాని ఒకప్పుడుండేవారు. తమ నీతికి నిజాయితీకి రక్షణ లేకపోవటమే వారుకూడా స్వార్థపరులయ్యారు.’

‘ఏమిటో బాబయ్యా! ఇది వింటుంటే యీ జీవితంపై విరక్తి కలుగుతుంది’

‘అలా అనకు బాబూ! న్యాయానికి తావులేవీ ఈ ప్రదేశం విడిచి దూరంగా వెళ్ళిపోతేనే మంచిది. కష్టాన్ని ప్రతివాడికీ వస్తాయి. ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా తీర్చుకోవాలి. తరువాత సుఖమనేది ఖాయం. ఒక కొండపైకి పోవాలంటే ఒక్కొక్క మెట్టు ఎక్కితేనేగాని పైకి పోలేం కదా, కష్టాలుకూడా అలాంటివే. ఇక ఆ కొండపైనుండి క్రిందికి రావాలంటే ఒక్క దూకు చాలు. సుఖం కూడా యిలాంటిదే, ఒకరు కష్టపడకుండానే సుఖం అనుభవిస్తున్నారంటే అది వారి రాత. ‘బ్రహ్మదేవుడు నీ ముఖాన ఎంత డబ్బువ్రాసి పడేశాడో అది శ్రమకానంలో వున్నా లభిస్తుంది. అంతకన్నా ఎక్కువ కోరి మేరుపర్వతంమీద కూర్చున్నా నీకు లభించదు. కాబట్టి ధైర్యవంతుడవై డబ్బున్నవారి దయాధర్మ విక్షణోసం దీనాలాపాలు మాని సముద్రంలోనుంచైనా తనకు పట్టి నన్ని నీళ్ళే తెచ్చుకోగలము కాని అంతకు మించి ఎలాగూ లభించవుగదా!’ అన్న భర్తృహరి మాటలు జాపకం వుంచుకోవాలి. తెలిసిందా?’

‘తెలిసింది బాబయ్యా!’

‘ఇదిగో సాకార్ పేట వచ్చేసింది. ఎదురుగా కన్నిస్తున్న ఎలక్ట్రిక్ స్తంభం ప్రక్కడే మా ఇల్లు. అక్కడే ఆపుచెయ్యి’

‘అలాగేనండీ!’ అంటూ రికావాడు యింకొంచెం దూరంపోనిచ్చి ఒక పెద్దమేడవద్ద ఆపాడు. పరంధా మయ్య దిగిపోయి రికావాడికి డబ్బులిప్పబోతూ ‘ఇదిగో నీ పేరేమిటన్నావ్?’ అన్నాడు.

‘రంగా రావండీ!’

‘ఇదిగో రంగారావు! ఇప్పుడు నా తల్లికి సీరియస్ గా వుంది. ఒక వారం రోజుల తరువాతవస్తే దూ బావమరిదితో చెప్పి నిన్ను ఉద్యోగంలో వేయిస్తాను.’

‘అలాగే బాబయ్యా!’ అంటూ రికారంగ వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రోజు గడిచిపోయింది. రెండవ మూడవరోజు గడిచిపోయింది. రికారంగ ఏదో ఆలోచించాడు. ఆయన తల్లికి సీరియస్ గా వుండన్నారు, బాబుగారికి మనతో వని వుండి వుంటుంది. అమ్మగారిని ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళ్ళడానికి రికా కావాలి కదా, అని అనుకుంటూ తిన్నగా ఆయన యింటికి వెళ్ళాడు రికా తొక్కుకుంటూ. తీరా దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఆ ఇంటికి కప్పతాలాలు వేసి వున్నాయి. రికారంగ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ‘ఒకవేళ అమ్మగార్ని ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళ్ళారేమో’ అనుకుంటూ ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఇంతలో ప్రక్రింటాయన బైటకు వచ్చి ‘ఏం కావాలి?’ అని అడిగాడు.

‘ఈ ప్రక్రింటి వారెక్కడి కళ్ళారండి!’ అని అడిగాడు రికారంగ.

‘వారెప్పుడో ఈ యిల్లుకాలి చేసిపోయారు. తల్లికి జబ్బుగా వుండంటే నిన్న గాక మొన్ననుకుంటాను ఆవిడ కొడుకు వచ్చాడు. ఆ రోజుల్లా యిక్కడే వున్నారవారు. మర్నాడు చూడునుగదా, ఎవ్వరూలేరు; ఒక్క సామానుకూడా లేదు. పైగా ఒక ఏడాది ఇంటి అద్దె బకాయి వున్నాడు. అది యివ్వకుండా, చెప్ప చెయ్యకుండా, జారుకున్నాడు.’

రికారంగ నవ్వుకుంటూ బండిని వెనక్కు మల్లించాడు. ‘నాకు అన్ని నీతులు చెప్పిన మహానుభావుడు, నాకు ఉద్యోగం యిప్పిస్తానన్న ఆ పెద్దమనిషి చెప్పా చెయ్యకుండా వెళ్ళిపోయాడా? ఆయన అమ్మగారికోసం తను సానుభూతితో రికా తీసుకువస్తే తవపె ఆయనకు సానుభూతి లేకపోయిందే! ఏమిటో ఈ మనుషులు... లోకం తీరు!’ అంటూ మళ్ళీ యింకొసారి నవ్వుకుని గాలికోసం వెళ్ళిపోయాడు రికారంగారావు.

